

Ukaz o proglašenju Zakona o potvrđivanju Sporazuma o mjerama države luke za sprječavanje, suzbijanje i otklanjanje nezakonitog, neprijavljenog i neregulisanog ribolova

Proglašavam Zakon o potvrđivanju Sporazuma o mjerama države luke za sprječavanje, suzbijanje i otklanjanje nezakonitog, neprijavljenog i neregulisanog ribolova, koji je donijela Skupština Crne Gore 26. saziva, na Prvoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2017. godini, dana 06. marta 2017. godine.

Broj: 01-268

Podgorica, 09.03.2017. godine

Predsjednik,

Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 17 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 26. saziva, na Prvoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2017. godini, dana 6. marta 2017. godine, donijela je

Zakon o potvrđivanju Sporazuma o mjerama države luke za sprječavanje, suzbijanje i otklanjanje nezakonitog, neprijavljenog i neregulisanog ribolova

Zakon je objavljen u "Službenom listu CG - Međunarodni ugovori", br. 2/2017 od 21.3.2017. godine.

Član 1

Potvrđuje se Sporazum o mjerama države luke za sprječavanje, suzbijanje i otklanjanje nezakonitog, neprijavljenog i neregulisanog ribolova, usvojen 22. novembra 2009. godine u Rimu, u originalu na engleskom jeziku.

Član 2

Tekst Sporazuma iz člana 1 ovog zakona, u originalu na engleskom i u prevodu na crnogorski jezik, glasi:

SPORAZUM O MJERAMA DRŽAVE LUKE ZA SPRJEČAVANJE, SUZBIJANJE I OTKLANJANJE NEZAKONITOG, NEPRIJAVLJENOG I NEREGULISANOG RIBOLOVA

PREAMBULA

STRANE POTPISNICE OVOG SPORAZUMA,

DUBOKO ZABRINUTE zbog kontinuiranog obavljanja nezakonitog, neprijavljenog i neregulisanog ribolova i štete koju on nanosi morskim resursima, morskim ekosistemima i sredstvima za život legitimnih ribara, kao i zbog rastuće potrebe za sigurnošću hrane na globalnom nivou,

SVJESNE uloge koju država luke ima u donošenju efikasnih mjera za promovisanje održivog korišćenja i dugoročnog očuvanja živih morskih resursa,

PREPOZNAJUĆI da bi se mjere borbe protiv nezakonitog, neprijavljenog i neregulisanog ribolova trebale temeljiti na primarnoj odgovornosti države zastave i korišćenju svih raspoloživih nadležnosti u skladu sa međunarodnim pravom, uključujući mjere države luke, mjere obalne države, mjere povezane sa tržištem i mjere čiji je cilj da osiguraju da državljani ne podržavaju ili se ne bave nezakonitim, neprijavljenim i neregulisanim ribolovom,

PREPOZNAJUĆI da su mjere države luke moćno i troškovno efektivno sredstvo za sprječavanje, suzbijanje i otklanjanje nezakonitog, neprijavljenog i neregulisanog ribolova,

SVJESNE potrebe za povećanjem koordinacije na regionalnom i međuregionalnom nivou u borbi protiv nezakonitog, neprijavljenog i neregulisanog ribolova kroz mjere države luke,

POTVRĐUJUĆI brzi razvoj komunikacionih tehnologija, baza podataka, mreža i svjetskih evidencija koje podržavaju mjere države luke,

PREPOZNAJUĆI potrebu za pružanjem pomoći zemljama u razvoju u donošenju i sprovođenju mjera države luke,

UZIMAJUĆI U OBZIR pozive međunarodne zajednice, upućene putem sistema Ujedinjenih nacija, uključujući Generalnu skupštinu Ujedinjenih nacija i Komitet za ribarstvo Organizacije za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih nacija, u daljem tekstu "FAO", da se izradi obavezujući međunarodni instrument o minimalnim standardima za mjere države luke na osnovu Međunarodnog plana djelovanja za sprječavanje, suzbijanje i otklanjanje nezakonitog, neprijavljenog i neregulisanog ribolova, koji je FAO donio 2001., i na osnovu Prijedloga programa mjera države luke za sprječavanje, suzbijanje i otkrivanje nezakonitog, neprijavljenog i neregulisanog ribolova, koji je FAO donio 2005.,

IMAJUĆI NA UMU da države, u ostvarivanju svog suvereniteta nad lukama smještenim na njihovoj teritoriji, mogu donijeti strožije mjere u skladu sa međunarodnim pravom,

PODSJEĆAJUĆI na odgovarajuće odredbe Konvencije Ujedinjenih nacija o pravu mora od 10. decembra 1982., u daljem tekstu "Konvencija",

PODSJEĆAJUĆI na Sporazum o sprovođenju odredbi Konvencije Ujedinjenih nacija o pravu mora od 10. decembra 1982. koje se odnose na očuvanje i upravljanje pograničnim morskim resursima i visokomigratornim ribljim vrstama od 4. decembra 1995., Sporazum o promovisanju usklađivanja ribarskih plovila na otvorenom moru sa međunarodnim mjerama za očuvanje i upravljanje od 24. novembra 1993. i FAO-ov Kodeks ponašanja za odgovorno ribarstvo iz 1995.,

PREPOZNAJUĆI potrebu za sklapanjem međunarodnog sporazuma u okviru FAO-a na osnovu člana XIV. Ustava FAO- a, DOGOVORILE SU SE O SLJEDEĆEM:

DIO 1.

OPŠTE ODREDBE

Član 1

Upotreba izraza

Za potrebe ovog Sporazuma:

(a) "mjere za očuvanje i upravljanje" znači mjere za očuvanje i upravljanje živim morskim resursima koje se donose i primjenjuju u skladu sa odgovarajućim pravilima međunarodnog prava, uključujući i one koje se odražavaju u Konvenciji;

(b) "riba" znači sve vrste živih morskih resursa, prerađene ili neprerađene;

(c) "ribolov" znači traženje, privlačenje, pronalaženje, lovljenje, vađenje ili sakupljanje ribe ili svaka aktivnost za koju se može razumno očekivati da će imati za posljedicu privlačenje, pronalaženje, lovljenje, vađenje ili sakupljanje ribe;

(d) "aktivnosti vezane za ribolov" znači svaka radnja koja služi kao podrška ili priprema za ribolov, uključujući iskrcaj, pakovanje, preradu, prekrcaj ili prevoz ribe koja nije prethodno iskrcana u luci, kao i snabdijevanje radnom snagom, gorivom, ribolovnim alatima i drugim zalihama na moru;

(e) "nezakoniti, neprijavljeni i neregulisani ribolov" odnosi se na aktivnosti navedene u stavu 3. Međunarodnog plana djelovanja za sprječavanje, suzbijanje i otklanjanje nezakonitog, neprijavljenog i neregulisanog ribolova, koji je FAO donio 2001., u daljem tekstu "NNN ribolov";

(f) "Strana potpisnica" znači država ili regionalna organizacija za ekonomske integracije koja je pristala da bude obavezana ovim Sporazumom i za koju je ovaj Sporazum na snazi;

(g) "luka" uključuje terminale udaljene od obale i druga postrojenja za iskrcaj, prekrcaj, pakovanje, preradu, snabdijevanje gorivom ili obnovu zaliha;

(h) "regionalna organizacija za ekonomske integracije" znači regionalna organizacija za ekonomske integracije na koju su njene države članice prenijele nadležnosti za pitanja obuhvaćena ovim Sporazumom, uključujući i ovlašćenje da o tim pitanjima donosi odluke koje su obavezujuće za njene države članice;

(i) "regionalna organizacija za upravljanje ribarstvom" znači međuvladina organizacija u ribarstvu ili sporazum koji po potrebi ima ovlašćenja da utvrđuje mjere za očuvanje i upravljanje; i

(j) "plovilo" znači svako plovilo, brod ili drugi tip čamca koji se koristi, opremljen je za korišćenje ili je namijenjen za korišćenje za ribolov ili za aktivnosti vezane za ribolov.

Član 2

Cilj

Cilj ovog Sporazuma je sprječavanje, suzbijanje i otklanjanje NNN ribolova kroz sprovođenje efektivnih mjera države luke i osiguranje dugoročnog očuvanja i održivog korišćenja živih morskih resursa i morskih ekosistema.

Član 3

Primjena

1. Svaka Strana potpisnica, u svojstvu države luke, primjenjuje ovaj Sporazum u odnosu na plovila koja nemaju pravo

da vijore njenu zastavu, a traže ulazak u njene luke ili se nalaze u jednoj od njenih luka, osim:

(a) plovila susjedne države kojima se obavlja mali ribolov za lične potrebe, pod uslovom da država luke i država zastave sarađuju kako bi osigurale da takva plovila ne obavljaju NNN ribolov ili aktivnosti vezane za ribolov koje predstavljaju podršku takvom ribolovu; i

(b) kontejnerskih plovila koja ne prevoze ribu ili prevoze samo ribu koja je bila prethodno iskrcana, pod uslovom da ne postoji jasna osnova za sumnju da se takvim plovilima obavljaju aktivnosti vezane za ribolov koje predstavljaju podršku NNN ribolovu.

2. Strana potpisnica može, u svojstvu države luke, odlučiti da ne primjenjuje ovaj Sporazum na plovila koja su njeni državljani zakupili isključivo u svrhu obavljanja ribolova na područjima pod njenom nacionalnom jurisdikcijom i koja na tom području djeluju pod njenim nadzorom. Na ta plovila se primjenjuju mjere Strane potpisnice koje su isto toliko efektivne koliko i mjere koje se primjenjuju na plovila koja imaju pravo da vijore njenu zastavu.

3. Ovaj Sporazum se primjenjuje na ribolov koji se obavlja na morskim područjima, a koji je nezakonit, neprijavljen ili neregulisan, kako je definisano u članu 1. tački (e) ovog Sporazuma, kao i na aktivnosti vezane za ribolov koje predstavljaju podršku takvom ribolovu.

4. Ovaj Sporazum se primjenjuje na pošten, transparentan i nediskriminišući način koji je u skladu sa međunarodnim pravom.

5. Budući da je područje primjene ovog Sporazuma globalne prirode i da se on primjenjuje na sve luke, Strane potpisnice podstiču sve ostale subjekte da primjenjuju mjere koje su u skladu sa njegovim odredbama. Oni koji drugačije ne mogu postati Strane potpisnice ovog Sporazuma mogu izraziti svoju opredijeljenost da djeluju u skladu sa njegovim odredbama.

Član 4

Odnos prema međunarodnom pravu i drugim međunarodnim instrumentima

1. Ništa u ovom Sporazumu ne dovodi u pitanje prava, nadležnosti i dužnosti koje Strane potpisnice imaju na osnovu međunarodnog prava. Konkretno, ništa u ovom Sporazumu se ne tumači tako da utiče na:

(a) suverenost Strana potpisnica nad njihovim unutrašnjim, arhipelagičnim i teritorijalnim vodama ili njihova suverena prava nad kontinentalnim šelfom i u njihovoj ekskluzivnoj ekonomskoj zoni (EEZ);

(b) ostvarivanje suverenosti Strana potpisnica nad lukama na njihovoj teritoriji u skladu sa međunarodnim pravom, uključujući njihovo pravo da uskrate pristup u te luke i da donesu mjere države luke strožije od onih koje su predviđene ovim Sporazumom, uključujući i mjere koje se donose u skladu sa odlukom regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom.

2. Činjenica da Strana potpisnica primjenjuje ovaj Sporazum ne znači da za nju postaju obavezujuće mjere ili odluke bilo koje regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom čija nije članica ili da priznaje takvu organizaciju.

3. Strana potpisnica ni u kojem slučaju nije obavezna da na osnovu ovog Sporazuma primjenjuje mjere ili odluke regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom ako te mjere ili odluke nijesu donešene u skladu sa međunarodnim pravom.

4. Ovaj Sporazum se tumači i primjenjuje u skladu sa međunarodnim pravom, uzimajući u obzir primjenljiva međunarodna pravila i standarde, uključujući ona koja su usvojena preko Međunarodne pomorske organizacije, kao i druge međunarodne instrumente.

5. Strane potpisnice su u obavezi da sprovedu sve obaveze preuzete u skladu sa ovim Sporazumom i ostvaruju svoja prava priznata u ovom Sporazumu na način koji ne dopušta zloupotrebu istih.

Član 5

Integracija i usklađivanje na nacionalnom nivou

Svaka Strana potpisnica u najvećoj mogućoj mjeri:

(a) integriše mjere države luke povezane sa ribarstvom u širi sistem kontrole države luke i usklađuje ih sa tim sistemom;

(b) povezuje mjere države luke sa drugim mjerama za sprječavanje, suzbijanje i otklanjanje NNN ribolova i aktivnostima vezanim za ribolov koje predstavljaju podršku takvom ribolovu, uzimajući u obzir, prema potrebi, Međunarodni plan djelovanja za sprječavanje, suzbijanje i otklanjanje nezakonitog, neprijavljenog i neregulisanog ribolova, koji je FAO donio 2001. godine; i

(c) preduzima mjere za razmjenu informacija između relevantnih nacionalnih agencija i za usklađivanje aktivnosti tih agencija u sprovođenju ovog Sporazuma.

Član 6

Saradnja i razmjena informacija

1. U cilju promovisanja efektivnog sprovođenja ovog Sporazuma i uz obavezno poštovanje odgovarajućih zahtjeva u pogledu povjerljivosti, Strane potpisnice sarađuju i razmjenjuju informacije sa relevantnim državama, organizacijom FAO, drugim međunarodnim organizacijama i regionalnim organizacijama za upravljanje ribarstvom, između ostalog i o

mjerama koje te organizacije za upravljanje ribarstvom donesu u vezi sa ciljem ovog Sporazuma.

2. Svaka Strana potpisnica, koliko god je to moguće, preuzima mjere koje predstavljaju podršku mjerama za očuvanje i upravljanje, donešenim od strane drugih država ili drugih relevantnih međunarodnih organizacija.

3. U efektivnom sprovođenju ovog Sporazuma Strane potpisnice saraduju na subregionalnom, regionalnom i globalnom nivou, prema potrebi i u okviru FAO-a ili regionalnih organizacija i sporazuma za upravljanje ribarstvom.

DIO 2.

ULAZAK U LUKU

Član 7

Određivanje luka

1. Svaka Strana potpisnica određuje i objavljuje luke u koje plovila mogu zatražiti ulazak u skladu sa ovim Sporazumom. Svaka Strana potpisnica dostavlja listu svojih određenih luka organizaciji FAO, koja ga na propisan način objavljuje.

2. Svaka Strana potpisnica u najvećoj mogućoj mjeri osigurava da svaka luka koja je određena i objavljena u skladu sa stavom 1. ovog člana ima dovoljne kapacitete za obavljanje inspekcijskih pregleda u skladu sa ovim Sporazumom.

Član 8

Prethodni zahtjev za ulazak u luku

1. Prije nego što plovilo odobri ulazak u svoju luku, svaka država članica zahtijeva od plovila da joj, kao minimalni standard, dostavi informacije koje se zahtijevaju u Prilogu A.

2. Svaka Strana potpisnica zahtijeva da joj se informacije iz stava 1. ovog člana unaprijed blagovremeno dostave kako bi država luke imala dovoljno vremena da ispita te informacije.

Član 9

Odobranje, osporavanje ili zabrana ulaska u luku

1. Nakon prijema relevantnih informacija koje se zahtijevaju na osnovu člana 8., kao i ostalih takvih informacija koje može zahtijevati kako bi odredila je li se plovilo koje traži odobrenje za ulazak u njenu luku bavilo NNN ribolovom ili aktivnostima vezanim za ribolov koje predstavljaju podršku takvom ribolovu, svaka Strana potpisnica odlučuje hoće li plovilu odobriti, osporiti ili zabraniti ulazak u njenu luku i svoju odluku saopštava plovilu ili ovlašćenom licu sa plovila.

2. U slučaju odobravanja ulaska, od zapovjednika ili ovlašćenog lica sa plovila zahtijeva se da, nakon ulaska plovila u luku, nadležnim tijelima Strane potpisnice pokaže odobrenje za ulazak.

3. U slučaju osporavanja ili zabrane ulaska, svaka Strana potpisnica svoju odluku, donesenu na osnovu stava 1. ovog člana, saopštava državi zastave plovila i, prema potrebi i koliko god je to moguće, odgovarajućim obalnim državama, regionalnim organizacijama za upravljanje ribarstvom i drugim međunarodnim organizacijama.

4. Ne dovodeći u pitanje stav 1. ovog člana, ako Strana potpisnica ima dovoljno dokaza da se plovilo koje traži odobrenje za ulazak u njenu luku bavilo NNN ribolovom ili aktivnostima vezanim za ribolov koje predstavljaju podršku takvom ribolovu, posebno ako je uvršteno na listu plovila koja se bave takvim ribolovom ili aktivnostima vezanim za ribolov, a koju je donijela relevantna regionalna organizacija za upravljanje ribarstvom u skladu sa pravilima i procedurama te organizacije i u skladu sa međunarodnim pravom, Strana potpisnica tom plovilu osporava ili zabranjuje ulazak u njene luke, uzimajući u obzir stavove 2. i 3. člana 4.

5. Bez obzira na stavove 3. i 4. ovog člana, Strana potpisnica može dopustiti ulazak u svoje luke plovilu iz tih stavova isključivo radi inspekcijskog pregleda tog plovila i preuzimanja drugih odgovarajućih mjera, u skladu sa međunarodnim pravom, koje su u sprječavanju, suzbijanju i otklanjanju NNN ribolova i aktivnosti vezanih za ribolov koje predstavljaju podršku takvom ribolovu bar toliko efektivne koliko i osporavanje ili zabrana ulaska u luku.

6. Ako se plovilo iz stava 4. ili 5. ovog člana iz bilo kojeg razloga nalazi u luci, Strana potpisnica tom plovilu zabranjuje korišćenje njenih luka za iskrcaj, prekrcaj, pakovanje i preradu ribe, kao i za druge lučke usluge, uključujući između ostalog snabdijevanje gorivom i obnavljanje zaliha, održavanje i dokovanje u suvom doku. U tim slučajevima se stavovi 2. i 3. člana 11. primjenjuju mutatis mutandis. Osporavanje ili zabrana takvog korišćenja luka mora biti u skladu sa međunarodnim pravom.

Član 10

Viša sila ili nevolja

Ništa u ovom Sporazumu ne utiče na ulazak plovila u luku u skladu sa međunarodnim pravom zbog više sile ili nevolje, niti sprječava državu luke da dopusti plovilu ulazak u luku isključivo radi pružanja pomoći osobama, brodovima ili avionima u opasnosti ili nevolji.

DIO 3.

KORIŠĆENJE LUKA

Član 11

Korišćenje luka

1. Ako plovilo uđe u jednu od njenih luka, Strana potpisnica tom plovilu zabranjuje, u skladu sa svojim zakonima i drugim propisima i sa međunarodnim pravom, uključujući i ovaj Sporazum, korišćenje luke za iskrcaj, prekrcaj, pakovanje i preradu ribe koja nije bila prethodno iskrcana, kao i za druge lučke usluge, uključujući između ostalog snabdijevanje gorivom i obnavljanje zaliha, održavanje i dokovanje u suvom doku, ukoliko:

(a) Strana potpisnica utvrdi da plovilo nema važeće i primjenljivo odobrenje za obavljanje ribolova ili aktivnosti vezanih za ribolov koje zahtijeva njegova država zastave;

(b) Strana potpisnica utvrdi da plovilo nema važeće i primjenljivo odobrenje za obavljanje ribolova ili aktivnosti vezanih za ribolov koje zahtijeva obalna država za područja koja su pod nacionalnom jurisdikcijom te države;

(c) Strana potpisnica primi jasan dokaz da je riba koja se nalazi na plovilu ulovljena u suprotnosti sa zahtjevima koje obalna država primjenjuje za područja koja su pod nacionalnom jurisdikcijom te države;

(d) država zastave ne potvrdi u razumnom vremenskom roku, na zahtjev države luke, da je riba koja se nalazi na plovilu ulovljena u skladu sa primjenljivim zahtjevima relevantne regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom, uzimajući u obzir stavove 2. i 3. člana 4; ili

(e) Strana potpisnica ima opravdane razloge da vjeruje da je plovilo na neki drugi način obavljalo NNN ribolov ili aktivnosti vezane za ribolov koje predstavljaju podršku takvom ribolovu, uključujući i podršku plovilu iz člana 9. stava 4., osim ako plovilo može da dokaže:

i. da je postupalo na način koji je u skladu sa relevantnim mjerama za očuvanje i upravljanje; ili

ii. u slučaju snabdijevanja radnom snagom, gorivom, ribolovnim alatima i drugim zalihama na moru, da plovilo koje je bilo snabdjeveno nije u trenutku snabdijevanja bilo plovilo iz člana 9. stava 4.

2. Bez obzira na stav 1. ovog člana, plovilu iz tog stava Strana potpisnica ne osporava ili zabranjuje korišćenje lučkih usluga:

(a) koje su prijeko potrebne radi sigurnosti i zdravlja posade ili sigurnosti plovila, pod uslovom da su te potrebe propisno dokazane; ili

(b) prema potrebi, za uništenje plovila.

3. Ako Strana potpisnica ospori ili zabrani korišćenje svoje luke u skladu sa ovim članom, o svojoj odluci odmah obavještava državu zastave i, prema potrebi, relevantne obalne države, regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom i druge relevantne međunarodne organizacije.

4. Strana potpisnica povlači zabranu korišćenja njene luke koju je izrekla plovilu u skladu sa stavom 1. ovog člana jedino ako postoji dovoljno dokaza da su razlozi na osnovu kojih je korišćenje bilo zabranjeno bili neodgovarajući ili netačni ili da ti razlozi više ne važe.

5. Ako Strana potpisnica povuče zabranu u skladu sa stavom 4. ovog člana, o tome odmah obavještava one kojima je poslato obavještenje u skladu sa stavom 3. ovog člana.

DIO 4.

INSPEKCIJSKI PREGLEDI I NAKNADNE MJERE

Član 12

Nivoi i prioriteta inspeksijskih pregleda

1. Svaka Strana potpisnica u svojim lukama obavlja inspeksijske preglede onolikog broja plovila koliko je potrebno da se dostigne godišnji nivo inspeksijskih pregleda dovoljan za ostvarenje cilja ovog Sporazuma.

2. Strane potpisnice nastoje da se dogovore o minimalnim nivoima inspeksijskih pregleda plovila, po potrebi u okviru regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom, organizacije FAO ili na neki drugi način.

3. Pri odlučivanju o tome koja će se plovila pregledati, Strana potpisnica prednost daje:

(a) plovilima kojima je, u skladu sa ovim Sporazumom, bilo osporeno ili zabranjeno odobrenje za ulazak u luku ili njeno korišćenje;

(b) zahtjevima drugih relevantnih Strana potpisnica, država ili regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom da se pregledaju određena plovila, posebno ako su ti zahtjevi potkrijepljeni dokazima o tome da je dotično plovilo obavljalo NNN ribolov ili aktivnosti vezane za ribolov koje predstavljaju podršku takvom ribolovu; i

(c) ostalim plovilima za koja postoje jasni razlozi za sumnju da se bave NNN ribolovom ili aktivnostima vezanim za ribolov koje predstavljaju podršku takvom ribolovu.

Član 13

Obavljanje inspekcijskih pregleda

1. Svaka Strana potpisnica obezbjeđuje da njeni inspektori obavljaju inspekcijske preglede koji su u Prilogu B navedeni kao minimalni standard.

2. Pri obavljanju inspekcijskih pregleda u svojim lukama, svaka Strana potpisnica:

(a) obezbjeđuje da inspekcijske preglede obavljaju propisno kvalifikovani inspektori ovlašćeni za vršenje inspekcijske kontrole, posebno uzimajući u obzir Član 17.;

(b) obezbjeđuje da prije inspekcijskog pregleda inspektori moraju pokazati zapovjedniku plovila odgovarajuću ispravu kojom potvrđuju svoju funkciju inspektora;

(c) obezbjeđuje da inspektori pregledaju sve relevantne djelove plovila, ribu na plovilu, mreže i sve druge ribolovne alate, opremu i sva dokumenta i evidencije na plovilu koje su bitne za provjeru usklađenosti sa odgovarajućim mjerama za očuvanje i upravljanje;

(d) zahtijeva od zapovjednika plovila da inspektorima pruži svu potrebnu pomoć i informacije i da im pokaže odgovarajuće materijale i dokumenta koja zatraže ili njihove ovjerene kopije;

(e) poziva državu zastave da učestvuje u inspekcijskom pregledu, ako sa državom zastave plovila postoje odgovarajući dogovori;

(f) ulaže maksimalne napore kako bi se izbjeglo nepropisno zadržavanje plovila, kako bi se smetnje i neugodnosti, koje uključuju i svaku nepotrebnu prisutnost inspektora na plovilu, svele na najmanju moguću mjeru, i kako bi se izbjegle radnje koje bi štetno uticale na kvalitet ribe na plovilu;

(g) ulaže maksimalne napore kako bi olakšala komunikaciju sa zapovjednikom ili višim članovima posade plovila, uključujući, kad je to moguće i ako je potrebno, i to da inspektora prati tumač;

(h) osigurava da se inspekcijski pregledi obavljaju na pošten, transparentan i nediskriminišući način i da se njima ne uznemirava nijedno plovilo; i

(i) ne ugrožava mogućnost zapovjednika plovila da, u skladu sa međunarodnim pravom, komunicira sa tijelima države zastave.

Član 14

Rezultati inspekcijskih pregleda

Svaka Strana potpisnica mora, kao minimalni standard, u pisanom izvještaju o rezultatima svakog inspekcijskog pregleda navesti one informacije koje su predviđene u Prilogu C.

Član 15

Slanje rezultata inspekcijskih pregleda

Svaka Strana potpisnica šalje rezultate svakog inspekcijskog pregleda državi zastave pregledanog plovila i prema potrebi:

(a) relevantnim Stranama potpisnicama i državama, uključujući:

i. one države koje na osnovu inspekcijskih pregleda imaju dokaze da je plovilo obavljalo NNN ribolov ili aktivnosti vezane za ribolov koje predstavljaju podršku takvom ribolovu u vodama koje su pod jurisdikcijom tih država; i

ii. državu čiji je državljanin zapovjednik plovila;

(b) odgovarajućim regionalnim organizacijama za upravljanje ribarstvom; i

(c) organizaciji FAO i drugim relevantnim međunarodnim organizacijama.

Član 16

Elektronska razmjena informacija

1. Radi lakšeg sprovođenja ovog Sporazuma, svaka Strana potpisnica uspostavlja, ako je to moguće, komunikacioni mehanizam koji omogućava direktnu elektronsku razmjenu informacija, uz obavezno poštovanje odgovarajućih zahtjeva u pogledu povjerljivosti.

2. U mjeri u kojoj je to moguće i uz obavezno poštovanje odgovarajućih zahtjeva u pogledu povjerljivosti, Strane potpisnice treba da sarađuju kako bi uspostavile mehanizam za razmjenu informacija koji bi bilo poželjno da koordinira FAO i koji će biti povezan sa drugim relevantnim multilateralnim i međuvladinim inicijativama, i kako bi olakšale razmjenu informacija sa postojećim bazama podataka koje su bitne za ovaj Sporazum.

3. Svaka Strana potpisnica imenuje tijelo koje će biti zaduženo za razmjenu informacija na osnovu ovog Sporazuma. Svaka Strana potpisnica obavještava FAO o tom imenovanju.

4. Sa podacima koji se šalju preko bilo kojeg mehanizma uspostavljenog na osnovu stava 1. ovog člana, svaka Strana potpisnica postupa u skladu sa Prilogom D.

5. FAO zahtijeva od relevantnih regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom da dostavljaju podatke o mjerama ili odlukama koje su donijele ili sprovele, a koje se odnose na ovaj Sporazum, kako bi one, u mjeri u kojoj je to moguće i uz

obavezno poštovanje odgovarajućih zahtjeva u pogledu povjerljivosti, bile uključene u mehanizam za razmjenu informacija iz stava 2. ovog člana.

Član 17

Osposobljavanje inspektora

Svaka Strana potpisnica osigurava da su njeni inspektori propisno obučeni, pri čemu se uzimaju u obzir smjernice za osposobljavanje inspektora iz Priloga E. Strane potpisnice nastoje da sarađuju u tom pogledu.

Član 18

Mjere koje država luke preuzima nakon inspekcijskog pregleda

1. Ako nakon inspekcijskog pregleda postoje jasni razlozi da se vjeruje da je plovilo obavljalo NNN ribolov ili aktivnosti vezane za ribolov koje predstavljaju podršku takvom ribolovu, Strana potpisnica koja obavlja inspekcijski pregled:

(a) o svojim nalazima odmah obavještava državu zastave, prema potrebi relevantne obalne države, regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom i druge međunarodne organizacije, kao i državu čiji je državljanin zapovjednik plovila; i

(b) plovilu osporava ili zabranjuje korišćenje njene luke za iskrcaj, prekrcaj, pakovanje i preradu ribe koja nije bila prethodno iskrcana, kao i za druge lučke usluge, uključujući između ostalog snabdijevanje gorivom i obnavljanje zaliha, održavanje i dokovanje u suvom doku, ako te mjere već nisu preduzete u odnosu na dotično plovilo, na način koji je u skladu sa ovim Sporazumom, uključujući član 4.

2. Bez obzira na stav 1. ovog člana, plovilo iz tog stava Strana potpisnica ne osporava ili zabranjuje korišćenje lučkih usluga koje su prijeko potrebne radi sigurnosti ili zdravlja posade ili sigurnosti plovila.

3. Ništa u ovom Sporazumu ne sprječava Stranu potpisnicu da preduzme mjere koje su u skladu sa međunarodnim pravom, pored onih koje su navedene u stavovima 1. i 2. ovog člana, uključujući i mjere koje je država zastave plovila izričito zahtijevala ili sa kojima je saglasna.

Član 19

Informacije o mogućnostima žalbe u državi luke

1. Strana potpisnica stavlja na raspolaganje javnosti i na pisani zahtjev dostavlja vlasniku, kapetanu, zapovjedniku ili ovlašćenom licu relevantne informacije o mogućnostima žalbe koje su utvrđene u skladu sa njenim nacionalnim zakonima i propisima u vezi mjera države luke koje je ta Strana potpisnica preduzela na osnovu članova 9., 11., 13. ili 18., uključujući informacije koje se odnose na javne službe ili pravosudne institucije koje su na raspolaganju u tu svrhu, kao i informacije o tome postoji li ikakvo pravo na odštetu u skladu sa njenim nacionalnim zakonima i propisima u slučaju gubitka ili štete nastale kao posljedica navodne nezakonite mjere koju je preduzela Strana potpisnica.

Strana potpisnica po potrebi obavještava državu zastave, vlasnika, kapetana, zapovjednika ili ovlašćeno lice o ishodu svake takve mogućnosti žalbe. Ako su druge Strane potpisnice, države ili međunarodne organizacije bile obaviještene o prethodnoj odluci u skladu sa članovima 9., 11., 13. ili 18., Strana potpisnica ih obavještava o svakoj promjeni svoje odluke.

DIO 5.

ULOGA DRŽAVE ZASTAVE

Član 20

Uloga države zastave

1. Svaka Strana potpisnica zahtijeva od plovila koja imaju pravo da vijore njenu zastavu da sarađuju sa državom luke pri inspekcijskim pregledima koji se obavljaju u skladu sa ovim Sporazumom.

2. Ako Strana potpisnica ima jasne razloge da vjeruje da je plovilo koje ima pravo da vijori njenu zastavu obavljalo NNN ribolov ili aktivnosti vezane za ribolov koje predstavljaju podršku takvom ribolovu, a traži odobrenje za ulazak u luku ili se nalazi u luci druge države, ona prema potrebi zahtijeva od te države da obavi inspekcijski pregled tog plovila ili da preduzme druge mjere u skladu sa ovim Sporazumom.

3. Svaka Strana potpisnica podstiče plovila koja imaju pravo da vijore njenu zastavu da iskrcavaju, prekrcaju, pakuju i prerađuju ribu i da koriste druge lučke usluge u lukama država koje postupaju u skladu sa ovim Sporazumom ili na način koji je spojiv sa ovim Sporazumom. Strane potpisnice se podstiču da razvijaju, između ostalog i preko regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom i organizacije FAO, poštene, transparentne i nediskriminišuće procedure za identifikovanje svake države koja ne postupa u skladu sa ovim Sporazumom ili na način koji je spojiv sa ovim Sporazumom.

4. Ako nakon inspekcijskog pregleda obavljenog od strane države luke Strana potpisnica koja je država zastave primi

izvještaj o inspekcijskom pregledu u kojem se navodi da postoje jasni razlozi da se vjeruje da je plovilo koje ima pravo da vijori njenu zastavu obavljalo NNN ribolov ili aktivnosti vezane za ribolov koje predstavljaju podršku takvom ribolovu, ona odmah i u cjelosti ispituje taj slučaj pa, ako ima dovoljno dokaza, bez odgađanja primjenjuje odgovarajuće mjere u skladu sa svojim zakonima i drugim propisima.

5. Svaka Strana potpisnica, u svom svojstvu države zastave, izvještava druge Strane potpisnice, relevantne države luke i, prema potrebi, druge relevantne države, regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom i FAO o mjerama koje je preduzela u vezi sa plovilima koja imaju pravo da vijore njenu zastavu i za koja je, kao rezultat mjera države luke preduzetih u skladu sa ovim Sporazumom, utvrđeno da su obavljala NNN ribolov ili aktivnosti vezane za ribolov koje predstavljaju podršku takvom ribolovu.

6. Svaka Strana potpisnica obezbjeđuje da mjere koje se primjenjuju na plovila koja imaju pravo da vijore njenu zastavu budu barem onoliko efektivne u sprječavanju, suzbijanju i otklanjanju NNN ribolova i aktivnosti vezanih za ribolov koje predstavljaju podršku takvom ribolovu koliko i mjere koje se primjenjuju na plovila iz stava 1. člana 3.

DIO 6.

ZAHTJEVI ZEMALJA U RAZVOJU

Član 21

Zahtjevi zemalja u razvoju

1. Strane potpisnice u cjelosti priznaju posebne zahtjeve koje Strane koje su zemlje u razvoju imaju u vezi sa sprovođenjem mjera države luke u skladu sa ovim Sporazumom. U tu svrhu Strane potpisnice, bilo direktno bilo preko organizacije FAO, drugih specijalizovanih agencija Ujedinjenih nacija ili drugih odgovarajućih međunarodnih organizacija i tijela, uključujući regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom, pružaju pomoć Stranama koje su zemlje u razvoju kako bi, između ostalog:

(a) ojačale njihovu sposobnost, a posebno sposobnost najnerazvijenijih među njima i malih ostrvskih država u razvoju, da razviju pravnu osnovu i kapacitete za sprovođenje efektivnih mjera države luke; i

(b) olakšale njihovo učestvovanje u međunarodnim organizacijama koje promovišu efektivan razvoj i sprovođenje mjera države luke; i

(c) olakšale tehničku pomoć za jačanje razvoja i sprovođenja mjera države luke od strane tih zemalja, u koordinaciji sa relevantnim međunarodnim mehanizmima.

2. Strane potpisnice vode računa o posebnim zahtjevima Strana koje su države luke u razvoju, posebno najnerazvijenijih među njima i malih ostrvskih zemalja u razvoju, kako bi osigurale da se na njih direktno ili indirektno ne prenese nesrazmjerno opterećenje koje proizilazi iz sprovođenja ovog Sporazuma. U slučajevima kad se dokaže prijenos nesrazmjernog opterećenja, Strane potpisnice saraduju kako bi dotičnim Stranama koje su zemlje u razvoju olakšale izvršavanje posebnih obaveza na osnovu ovog Sporazuma.

3. Strane potpisnice direktno ili preko organizacije FAO procjenjuju posebne zahtjeve koje Strane koje su zemlje u razvoju imaju u vezi sa sprovođenjem ovog Sporazuma.

4. Strane potpisnice saraduju kako bi uspostavile odgovarajuće mehanizme finansiranja za pomoć zemljama u razvoju u sprovođenju ovog Sporazuma. Ti mehanizmi su, između ostalog, posebno usmjereni na:

(a) razvijanje nacionalnih i međunarodnih mjera države luke;

(b) razvijanje i jačanje kapaciteta, između ostalog i onih za praćenje, kontrolu i nadzor, kao i za osposobljavanje odgovornih lica za rukovođenje lukama, inspektora, osoblja zaduženog za izvršavanje zakona i pravnog osoblja na nacionalnom i regionalnom nivou;

(c) aktivnosti praćenja, kontrole, nadzora i provjere usklađenosti koje su povezane sa mjerama države luke, uključujući pristup tehnologiji i opremi; i

(d) pomaganje Stranama koje su zemlje u razvoju oko troškova povezanih sa postupcima za rješavanje sporova koji proizilaze iz mjera koje su ove Strane preduzele u skladu sa ovim Sporazumom.

5. Saradnja sa Stranama koje su zemlje u razvoju i njihova međusobna saradnja u svrhe navedene u ovom članu može uključivati pružanje tehničke i finansijske pomoći kroz bilateralne, multilateralne i regionalne kanale, uključujući i jug-jug saradnju.

6. Strane potpisnice osnivaju *ad hoc* radnu grupu da periodično izvještava i daje preporuke Stranama potpisnicama o uspostavljanju mehanizama finansiranja, uključujući i šemu doprinosa, identifikovanja i mobilizacije finansijskih sredstava, o razvoju kriterijuma i procedura za vođenje implementacije, i o napretku u sprovođenju mehanizama finansiranja. Osim pitanja predviđenih u ovom članu, *ad hoc* radna grupa između ostalog uzima u obzir:

(a) procjenu potreba Strana koje su zemlje u razvoju, posebno najnerazvijenijih među njima i malih ostrvskih zemalja u razvoju;

(b) raspoloživost i blagovremeno isplaćivanje sredstava;

(c) transparentnost postupaka odlučivanja i upravljanja u vezi sa prikupljanjem sredstava i njihovom raspodjelom; i

(d) odgovornost Strana koje su zemlje u razvoju da primljena sredstva koriste na dogovoreni način.

Strane potpisnice uzimaju u obzir izvještaje i eventualne preporuke *ad hoc* radne grupe i preduzimaju odgovarajuće mjere.

DIO 7.

RJEŠAVANJE SPOROVA

Član 22

Mirno rješavanje sporova

1. Svaka Strana potpisnica može da zatraži savjetovanje sa bilo kojom drugom Stranom potpisnicom ili Stranama potpisnicama o bilo kojem sporu vezanom za tumačenje ili primjenu odredbi ovog Sporazuma kako bi se u najkraćem mogućem roku pronašlo obostrano zadovoljavajuće rješenje.

2. U slučaju da se spor ne riješi takvim savjetovanjem u razumnom roku, predmetne Strane potpisnice se što je prije moguće međusobno savjetuju kako bi spor riješile pregovaranjem, istragom, posredovanjem, mirenjem, arbitražom, sudskim rješenjem ili drugim mirnim sredstvima koja same izaberu.

3. Svaki spor ove vrste koji se ne riješi ovim putem upućuje se, uz saglasnost svih Strana potpisnica uključenih u spor, na rješavanje Međunarodnom sudu pravde, Međunarodnom sudu za pravo mora ili na arbitražu. U slučaju da se ne postigne dogovor o upućivanju spora Međunarodnom sudu, Međunarodnom sudu za pravo mora ili na arbitražu, Strane potpisnice nastavljaju sa savjetovanjem i saradnjom kako bi spor riješile u skladu sa pravilima međunarodnog prava koja se odnose na očuvanje živih morskih resursa.

DIO 8.

STRANE KOJE NIJESU POTPISNICE

Član 23

Strane koje nijesu potpisnice ovog Sporazuma

1. Strane potpisnice podstiču Strane koje nijesu potpisnice ovog Sporazuma da postanu njegove Strane potpisnice i/ili da donesu zakone i druge propise i sprovode mjere u skladu sa njegovim odredbama.

2. Strane potpisnice preduzimaju poštene, nediskriminišuće i transparentne mjere u skladu sa ovim Sporazumom i drugim primjenljivim međunarodnim pravom kako bi spriječile Strane koje nijesu potpisnice da obavljaju aktivnosti koje ugrožavaju efektivno sprovođenje ovog Sporazuma.

DIO 9.

PRAĆENJE, REVIZIJA I OCJENJIVANJE

Član 24

Praćenje, revizija i ocjenjivanje

1. Strane potpisnice u okviru organizacije FAO i njenih relevantnih tijela obezbjeđuju redovno i sistemsko praćenje i reviziju sprovođenja ovog Sporazuma, kao i ocjenjivanje napretka postignutog u ostvarenju njegovog cilja.

2. Četiri godine nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma, FAO saziva sastanak Strana potpisnica radi revizije i procjene efektivnosti ovog Sporazuma u postizanju njegovog cilja. O daljnjim takvim sastancima Strane potpisnice odlučuju prema potrebi.

DIO 10.

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 25

Potpis

Ovaj Sporazum je otvoren za potpisivanje u organizaciji FAO-a od dvadesetdrugog dana mjeseca novembra 2009. do dvadesetprvog dana mjeseca novembra 2010. svim državama i regionalnim organizacijama za ekonomske integracije.

Član 26

Ratifikacija, prihvatanje ili odobrenje

1. Ovaj Sporazum podliježe ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju od strane potpisnica.
2. Instrumenti za ratifikaciju, prihvatanje ili odobrenje polažu se kod Depozitara.

Član 27

Pristupanje

1. Nakon razdoblja u kojem je otvoren za potpisivanje, ovaj Sporazum je otvoren za pristupanje bilo kojoj državi ili regionalnoj organizaciji za ekonomske integracije.
2. Instrumenti za pristupanje polažu se kod Depozitara.

Član 28

Učešće regionalnih organizacija za ekonomske integracije

1. U slučajevima kada regionalna organizacija za ekonomske integracije, koja je međunarodna organizacija iz Priloga IX., Član 1. Konvencije, nije nadležna za sva pitanja koja se uređuju ovim Sporazumom, Prilog IX. Konvencije primjenjuje se mutatis mutandis na učešće tih regionalnih organizacija za ekonomske integracije u ovom Sporazumu, osim sljedećih odredbi tog Priloga koje se ne primjenjuju:

- (a) član 2., prva rečenica; i
- (b) član 3., stav 1.

2. U slučajevima kada je regionalna organizacija za ekonomske integracije, koja je međunarodna organizacija iz Priloga IX., član 1. Konvencije, nadležna za sva pitanja koja se uređuju ovim Sporazumom, na učešće regionalnih organizacija za ekonomske integracije u ovom Sporazumu primjenjuju se sljedeće odredbe:

(a) u trenutku potpisivanja ili pristupanja, takva organizacija daje izjavu u kojoj navodi:

- i. da je nadležna za sva pitanja koja se uređuju ovim Sporazumom;
- ii. da iz tog razloga njene članice ne postaju države Strane potpisnice, osim ako je riječ o njihovim teritorijama za koje organizacija nije odgovorna; i
- iii. da prihvata prava i obaveze država koje proizilaze iz ovog Sporazuma;

(b) učešće takve organizacije ni u kojem slučaju ne daje nikakva prava iz ovog Sporazuma državam članicama organizacije;

(c) u slučaju da su obaveze takve organizacije koje proizilaze iz ovog Sporazuma u suprotnosti sa njenim obavezama koje proizilaze iz sporazuma o uspostavljanju organizacije ili bilo kojeg akta koji je sa njim povezan, prednost imaju obaveze koje proizilaze iz ovog Sporazuma.

Član 29

Stupanje na snagu

1. Ovaj Sporazum stupa na snagu trideset dana od dana polaganja kod Depozitara dvadesetpetog instrumenta za ratifikaciju, prihvatanje ili odobrenje u skladu sa članom 26. ili 27.
2. Za svaku potpisnicu koja ratifikuje, prihvati ili odobri ovaj Sporazum nakon što on stupi na snagu, ovaj Sporazum stupa na snagu trideset dana od dana polaganja njenog instrumenta za ratifikaciju, prihvatanje ili odobrenje.
3. Za svaku državu ili regionalnu organizaciju za ekonomske integracije koja pristupi ovom Sporazumu nakon što on stupi na snagu, ovaj Sporazum stupa na snagu trideset dana od dana polaganja njenog instrumenta za pristupanje.
4. Za potrebe ovog člana, nijedan instrument koji položi regionalna organizacija za ekonomske integracije ne računa se kao dodatni onima koje su položile države članice te organizacije.

Član 30

Ograničenja i izuzeci

Na ovaj Sporazum se ne mogu stavljati ograničenja ili izuzeci.

Član 31

Izjave

Član 30. ne sprječava državu ili regionalnu organizaciju za ekonomske integracije da prilikom potpisivanja, ratifikacije, prihvatanja, odobravanja ili pristupanja ovom Sporazumu daje izjave, kako god one bile izražene ili nazvane, između ostalog u svrhu usklađivanja svojih zakona i drugih propisa sa odredbama ovog Sporazuma, uz uslov da takve izjave nijesu usmjerene na isključivanje ili izmjenu pravnog efekta odredbi ovog Sporazuma u njihovoj primjeni na tu državu ili regionalnu organizaciju za ekonomske integracije.

Član 32

Privremena primjena

1. Ovaj Sporazum privremeno primjenjuju države ili regionalne organizacije za ekonomske integracije koje su na njegovu privremenu primjenu pristale pisanim obavještenjem Depozitara o tome. Ta privremena primjena stupa na snagu od dana prijema obavještenja.

2. Privremena primjena od strane države ili regionalne organizacije za ekonomske integracije prestaje stupanjem na snagu ovog Sporazuma za navedenu državu ili regionalnu organizaciju za ekonomske integracije ili nakon pisanog obavještenja u kojem ta država ili regionalna organizacija za ekonomske integracije obavještava Depozitara o svojoj namjeri da okonča privremenu primjenu.

Član 33

Izmjene

1. Nakon isteka perioda od dvije godine od datuma stupanja na snagu ovog Sporazuma, svaka Strana potpisnica može da predloži izmjene ovog Sporazuma.

2. Svaki prijedlog izmjene ovog Sporazuma dostavlja se Depozitaru u obliku pisanog saopštenja, zajedno sa zahtjevom za sazivanje sastanka Strana potpisnica radi razmatranja predložene izmjene. Depozitar prosljeđuje svim Stranama potpisnicama takvo saopštenje, kao i sve odgovore na zahtjev koji su uputile Strane potpisnice. Ukoliko u roku od šest mjeseci od dana prosljeđivanja saopštenja polovina Strana potpisnica ne podnese prigovor na zahtjev, Depozitar saziva sastanak Strana potpisnica radi razmatranja predložene izmjene.

3. Shodno članu 34., svaka izmjena ovog Sporazuma može se usvojiti jedino konsenzusom Strana potpisnica prisutnih na sastanku na kojem se predlaže njeno usvajanje.

4. Shodno članu 34., svaka izmjena usvojena na sastanku Strana potpisnica stupa na snagu, za Strane koje su je ratifikovale, prihvatile ili odobrile, devedesetog dana nakon polaganja instrumenata za ratifikaciju, prihvatanje ili odobrenje dvije trećine Strana potpisnica ovog Sporazuma na osnovu broja Strana potpisnica na dan usvajanja izmjene. Nakon toga, za svaku preostalu Stranu potpisnicu izmjena stupa na snagu devedesetog dana nakon što ta Strana potpisnica položi svoj instrument za ratifikaciju, prihvatanje ili odobrenje izmjene.

5. Za potrebe ovog člana, instrument koji položi regionalna organizacija za ekonomske integracije ne računa se kao dodatni onima koje su položile države članice te organizacije.

Član 34

Prilozi

1. Prilozi su sastavni dio ovog Sporazuma i upućivanje na ovaj Sporazum ujedno znači i upućivanje na priloge.

2. Izmjenu priloga ovom Sporazumu mogu usvojiti dvije trećine Strana potpisnica ovog Sporazuma prisutnih na sastanku na kojem se razmatra predložena izmjena priloga. Međutim, uložiće se svi naponi da se saglasnost o svakoj izmjeni priloga postigne konsenzusom. Izmjena priloga uključuje se u ovaj Sporazum i stupa na snagu, za one Strane potpisnice koje su izrazile svoje prihvatanje, od dana kada Depozitar primi obavještenje o prihvatanju od strane jedne trećine Strana potpisnica ovog Sporazuma, na osnovu broja Strana potpisnica na dan usvajanja izmjene. Nakon toga, za svaku preostalu Stranu izmjena stupa na snagu po prijemu njenog prihvatanja od strane Depozitara.

Član 35

Povlačenje

Svaka Strana potpisnica se može povući iz ovog Sporazuma u bilo kojem trenutku po isteku jedne godine od dana kada je Sporazum stupio na snagu za dotičnu Stranu potpisnicu, i to tako da o svom povlačenju pismeno obavijesti Depozitara. Povlačenje stupa na snagu godinu dana po prijemu obavještenja o povlačenju od strane Depozitara.

Član 36

Depozitar

Generalni direktor FAO-a je Depozitar ovog Sporazuma. Depozitar:

- (a) dostavlja ovjerene kopije ovog Sporazuma svakoj Strani potpisnici i Strani;
- (b) registruje ovaj Sporazum, nakon njegovog stupanja na snagu, sa sekretarijatom Ujedinjenih nacija u skladu sa članom 102. Povelje Ujedinjenih nacija;
- (c) svaku Stranu potpisnicu i Stranu ovog Sporazuma odmah obavještava o svim:
 - i. potpisima i instrumentima za ratifikaciju, prihvatanje, odobrenje i pristupanje, položenim u skladu sa članovima 25., 26. i 27.;
 - ii. datumima stupanja na snagu ovog Sporazuma u skladu sa članom 29.;
 - iii. predloženim izmjenama ovog Sporazuma i njihovom usvajanju i stupanju na snagu u skladu sa članom 33.;
 - iv. predloženim izmjenama priloga i njihovom usvajanju i stupanju na snagu u skladu sa članom 34.;
 - v. povlačenjima iz ovog Sporazuma u skladu sa članom 35.

Član 37

Vjerodostojni tekstovi

Tekstovi ovog Sporazuma na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom podjednako su vjerodostojni.

U POTVRDU TOGA, potpisani punomoćnici su, kao propisno ovlašćeni, potpisali ovaj Sporazum.

SASTAVLJENO u Rimu dvadesetdrugog dana mjeseca novembra 2009.

NAPOMENA REDAKCIJE: Priloge u PDF formatu možete preuzeti klikom na sledeći link:

Prilozi

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore - Međunarodni ugovori".

Broj: 13/16-1/5

EPA 43 XXVI

Podgorica, 6. mart 2017. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE 26. SAZIVA

Predsjednik
Ivan Brajović, s.r.